

Kennari:

Kristín Björk Hallvarðsdóttir
Sigríður Heiða Sigurðardóttir
Sigurrós Hrefna Skúladóttir

Kennslufyrirkomulag:

Kennsla inn í bekk, svæða- og hópavinna

Tímafjöldi:

8 kennslustundir

Bekkur:

2. bekkur

Íslenska

Traust kunnáttu í móðurmáli er meginundirstaða staðgóðrar menntunar. Lestur er undirstaða alls náms og öflugt tæki nemenda til að afla sér þekkingar. Jafnframt er tjáning í ræðu og riti ein af nauðsynlegum forsendum þátttöku í samfélaginu. Skólinn verður í upphafi skólagöngu virkur þátttakandi í máluppeldi barna ásamt heimili þeirra.

Mikilvægt er að grunnskólanám í íslensku sé heildstætt. Það er hlutverk íslenskukennara að stuðla að því að nemendur öðlist þekkingu á tungumálinu og leikni í að nota það við sem fjölbreytilegastar aðstæður. Leitast er við að vekja áhuga nemenda á tungumálinu, að þeir þekki helstu hugtök þess og hlutverk í málinu og fái æfingu í að beita þeim. Lögð er áhersla á lestur og læsi, þar sem nemendur þjálfast í að leita sér upplýsinga úr margvíslegum miðlum, básamt því að efla áhuga á bókmenntum og lestri. Lögð er áhersla á góðar skriftarvenjur, skipulag og úrvinnslu. Nemendur þurfa að fá tækifæri til þess að láta reyna á mál sitt við að leysa viðfangsefni og tjá hugsun sína og skoðanir við sem flest tækifæri en gott vald á munnlegri tjáningu nýtist í öllum námsgreinum. Vekja þarf athygli þeirra á einkennum málsins, töfrum þess og mætti. Skólastofan á að vera vettvangur umræðu, samskipta af ýmsu tagi, lestrar og ritunar þar sem mikilvæg og áhugaverð verkefni eru krufin.

Hæfniviðmiðum íslensku er skipt í fjóra flokka, talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun og málfræði. Þessir flokkar eru samofin heild þar sem hver flokkur getur haft gagn af öðrum og mikilvægt að hafa það í huga í kennslu.

Byrjendalæsi

Í Stapaskóla er kennt eftir aðferðum Byrjendalæsis en meginmarkmið Byrjendalæsis er að börn nái góðum árangri í læsi sem allra fyrst á skólagöngu sinni. Gengið er út frá því að börn þurfi lesefni sem kveikir áhuga þeirra, ýtir undir ímyndunaraflið, hvetur þau til gagnrýnnar hugsunar og gefur þeim færi á að mynda merkingarbærar tengingar við eigið líf. Því er margs konar gæðatexti lagður til grundvallar lestrarkennslunni og hann nýttur sem efniviður í vinnu með stafi og hljóð, sem og vinnu með orðaforða, skilning og ritun af ýmsu tagi.

Byrjað er á því að lesa sögubók sem uppfyllir ákveðnar kröfur. Við lesturinn er rætt um merkingu og merkileg orð til að auka orðaforða nemenda. Í næsta tíma er sagan rifjuð upp og kennari fær nemendur til að lesa með eða botna setningar. Því næst er valið lykilorð sem unnið er markvisst með. Lykilorðið er valið út frá því markmiði sem á að leggja áherslu á hverju sinni. Það getur verið málfræðimarkmið, stafsetningarmarkmið eða jafnvel kveikja að ritun, lesskilningi og orðaforðavinnu. Í næstu tveimur tímum

fer fram þjálfun í þeim atriðum sem voru lögð inn með lykilorðinu og nemendur vinna fjölbreytt verkefni sem oft eru skapandi. Verkefnin geta verið fyrir einstaklinga, pör eða hópa. Má þar nefna ýmis spil þar sem m.a. er unnið með stafsetningu, lestur, hugtakakort, sundur greiningu, tengingu, orðaforða, stafina, ritun, skrift, málfræði, hlustun, tjáning og enduruppbyggingu texta. Nemendum er mætt þar sem þeir eru staddir og tekið mið að þörfum einstaklinga en nemendur geta verið að fást við ólík verkefni á sama tíma. Mikil áhersla er lögð á að kennsluhættir og verkefni séu fjölbreytt og að nemendur þjálfist í vönduðum og öguðum vinnubrögðum. Bæði eru unnin einstaklings-, para og hópverkefni. Mikilvægt er að nemendur lesi daglega heima en í skólanum fer lestur fram í öllum námsþáttum. Í skólanum vinna nemendur með stafi, orð og lestur í gegnum allt skólasterfið. Nemendur eru ekki látnir lesa daglega í heimalestrarbókunum þar sem sú þjálfun á sér stað heima. Kennarar fylgjast vel með heimalestri sem og fylgjast með að nemendur sem þurfa aukna aðstoð í lestri fá viðeigandi aðstoð á skólatíma. Jafnframt eru þeir hvattir til að lesa sér til gagns og gamans í yndislestrarbókum eins og geta þeirra leyfir og í lestrarbókum við hæfi. Nemendur hafa góðan aðgang að bókasafni skólans. Þegar lestrarnám nemenda er skipulagt er tekið mið af þroska og getu hvers og eins. Lestrarbækur eru afhentar í þyngdarröð og/eða nemendur velja sér bækur við sitt hæfi af skólabókasafni. Nemendur hafa góðan aðgang að bókum í skólastofunni og fá tækifæri til að lesa og skoða bækur á hverjum degi. Nemendur vinna í vinnubókum á sínum hraða og eftir getu. Nemendur skrifa í skriftar- og vinnubækur. Einstaklingskennsla og hópvinna. Nemendur skrifa reglulega í ritunarbók og fara í hringekjur eða stöðvavinnu með fjölbreyttum verkefnum.

Íslenska			
Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: Að nemendur:	Leiðir:
Talað mál, hlustun og áhorf	Sóknarskrift Sögubók og ritunaræfingar Stafsetning Ýmsar lestrarbækur og vinnubækur Ritrún 1 (og 2) mms.is Skólavefurinn Markviss málörvun Verkefni frá kennara Ýmis spil	<ul style="list-style-type: none"> – taki virkan þátt í umræðum – þjálfist í að koma skoðunum sínum og hugsunum á framfæri með skýrum og áheyrilegum framburði – þjálfist í að hlusta á upplestur margskonar efnis, fylgi söguþræði og geti greint frá upplifun sinni – þjálfist í að gagnrýna á uppbyggilegan hátt – þjálfist í að horfa á leikþætti og söngatriði – segi frá eftirminnilegum atburði og lýsi ákveðnu fyrirbæri – endursegi efni sem hlustað hefur verið á eða lesið. – eigi góð samskipti, hlusti og sýni kurteisi við samnemendur sína – beri virðingu fyrir íslenskri tungu, móðurmáli sínu og annarra 	Innlagnir Smáfyrirlestrar Lesið, spurt og spjallað Einstaklingsvinna Paravinna Hópavinna Námsleikir Spil Upplýsingaöflun Vettvangsferðir Hringekja

Lestur og bókmenntir		<ul style="list-style-type: none"> – þekki algengar orðmyndir – hafi jákvætt viðhorf til lestrar – geti lesið léttan texta með skilningi og unnið með hann – geti lesið í hljóði í stuttan tíma í senn, t.d. yndislestur – fari reglulega á bókasafn og fái bækur lánaðar – þekki mun á ólíkum söguformum, t.d. ævintýrum, þjóðsögum og blaðagreinum – kynnist hvernig bækur eru byggðar upp, t.d. forsíðu, baksíðu, efnisyfirlit og kafla – geti lesið einföld fyrirmæli og farið eftir þeim – þekki hugtökin sögupráður, sögupersónur og boðskapur – geti endursagt sögu í aðalatriðum – geti spáð fyrir um framhald sögu (forspá) 	
Ritun		<ul style="list-style-type: none"> – dragi rétt til stafs og láti stafina sitja rétt á línu – haldi rétt á skriffærum – þjálfist í að skrifa skýrt og læsilega og hafi eðlilegt bil á milli orða – þjálfist í að skrifa frjálstan texta svo sem sögu, frásögn, ljóð eða skilaboð – læri að semja sögur með upphafi, meginmáli og endi – tileinki sér einfaldar stafsetningarreglur – eflist í að beita sköpunargáfu og frásagnargleði við textagerð – öðlist tilfinningu fyrir skipulegri uppsetningu og góðum frágangi ritaðs máls – þjálfist í að skrifa dagbók og skrá atburði úr eigin lífi – nýti sér fyrirmyndir í ritun, svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis – skrifi og leyfi öðrum að njóta þess með upplestri eða lestri 	

Málfræði		<ul style="list-style-type: none"> – læri rétta notkun íslensks máls í ræðu og riti – læri stafrófið og að raða í stafrófsröð og geri sér grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag – geti skrifað texta eftir bókum og upplestri – þekki muninn á há- og lágstöfum – þekki sérhljóða og samhljóða og muninn á þeim – læri hugtökin samheiti og andheiti, samsett orð, tvöfaldan samhljóða og samhljóðasambönd – greini mun á samnöfnum og sérnöfnum og geti m.a. bent á þau í eigin texta – læri eintölu og fleirtölu – þekki kyn orða – læri nafnorð og lýsingarorð – leiki sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma og fara í orðaleiki – beiti töluðu máli og rituðu af öryggi og ráði yfir orðaforða og málskilningi sem hæfir þroska þeirra 	
Námsmat:	<p>Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti.</p> <p>Lesfimiþróf eru tvisvar sinnum yfir veturinn.</p> <p><i>Viðmið í lestri:</i> Miðað er við að nemendur nái að lesa 40 orð á mínútu við lok 2. bekkjar, að lágmarki</p>		